

Infoavond gastgezinnen Oekraïense vluchtelingen

Gemeentelijke feestzaal De Kersenpit
10 mei 2022 19:00 – 21:00

- **Verwelkoming & stand van zaken**
Burgemeester Inez De Coninck
Schepen van Welzijn en Sociale Zaken Roland Mortier
- **Agenda van de infovergadering**
Adjunct Algemeen Directeur – Christel Ringoot

- **Verwelkoming door Burgemeester Inez De Coninck**
- **Stand van zaken (bestuurlijk vlak / interne organisatie) – Burgemeester Inez De Coninck**

Reeds van bij het begin veroordeelde de gemeenteraad de oorlog in Oekraïne en besliste over een motie ter veroordeling van de inval van Rusland in Oekraïne op 22 maart 2022.

Opwijk huisvest momenteel een **40-tal vluchtelingen** uit Oekraïne. De meeste onder hen zijn hier terecht gekomen via werkgever, familie of vrienden.

Allen hadden al een verblijfplaats vooraleer ze hier aankwamen. Dit is ook de reden waarom we tot nu geen gebruik gemaakt hebben van het gulle aanbod van vele Opwijkse gezinnen om vluchtelingen onderdak te verlenen. Een aantal verblijven in een door particulieren ter beschikking gestelde woning, een aantal bij Oekraïense of Opwijkse gastgezinnen.

Onze gemeente heeft van bij het begin van deze crisis twee **coördinatoren** aangeduid die de hele organisatie trekken: Nele De Greef, coördinator Burger en Welzijn, en Ann Leemans, de gemeentelijke noodplancoördinator. Zij organiseren wekelijks een intern overleg, volgen alle berichten en regelgeving van hogere overheden op, coördineren de opvang van de vluchtelingen. Uiteraard kunnen zij dit niet alleen en krijgen zij hierbij de **hulp van quasi alle gemeentelijke diensten** zoals het sociaal team, de dienst burgerzaken, de uitvoeringsdienst, onderwijs, financiën, het woonloket... Ook **externe organisaties** werken mee om alles zo goed mogelijk te laten verlopen, zoals de wijkpolitie, 3Wplus (woonkwaliteit), het provinciebestuur en diverse andere instanties.

Recent hebben we ook een **verbindingsambtenaar** aangeworven: Alisa is van Oekraïense afkomst maar woont al vele jaren in Opwijk. Zij spreekt vloeiend Nederlands én Oekraïens en is de contactpersoon tussen gemeente, vluchtelingen en gastgezinnen. Elk Oekraïens gezin krijgt ook een maatschappelijk werker toegewezen die zich over hen ontfermt.

- **Hulpverlening vanuit de gemeente = Schepen van Welzijn en Sociale Zaken Roland Mortier**

Naar de vluchtelingen toe heeft onze gemeente al heel wat op poten gezet om de vluchtelingen die bij ons verblijven de eerste hulp die ze broodnodig hebben, te bieden. Zo kunnen de vluchtelingen terecht bij 't Kapstokse en bij de sociale kruidenier De Spruit voor (gratis) kleding en crisispakketten. Bij het eerste contact met de gemeente krijgen pas aangekomen vluchtelingen een toiletzakje met verzorgingsproducten. We hebben meubels en huisraad in stock zodat we beschikbare woningen kunnen bemeubelen, ook het klooster steekt hier een handje toe en stelt meubels ter beschikking.

Inburgering is conform het statuut van ontheemde een recht voor de Oekraïense vluchtelingen en geen plicht, doch een 7-tal vluchtelingen (volwassenen/studenten) hebben al de weg gevonden naar de Nederlandse les. Alle kinderen zijn sinds begin mei gestart in Opwijkse lagere **scholen** of in de Okan-klassen in Dendermonde (middelbaar), en dit niet met lege

handen dankzij de actie “een rugzakje voor iedereen”, een privé-initiatief van een inwoner van Meldert.

Zoals daarnet al aangehaald, krijgen de vluchtelingen bijstand van het sociaal team en hebben ze na een sociaal onderzoek recht op een leefloon als ze voldoen aan de voorwaarden. Betreft medische hulpverlening zijn er afspraken gemaakt met de lokale huisartsenkring. We hebben ook een lijst met vrijwilligers die willen helpen, tolken en natuurlijk ook met kandidaat-gastgezinnen.

- **agenda van de infovergadering = Adjunct Algemeen Directeur Christel Ringoot**

Wat mogen jullie verwachten van deze infovergadering: onze coördinatoren zullen jullie samen met de collega's van het woonloket en 3Wplus wegwijs maken in tal van aspecten waar je mee te maken krijgt als je vluchtelingen opvangt en ook waar je online informatie kan vinden. Onze verbindingssambtenaar Alisa zal jullie wat meer achtergrondinformatie bezorgen over de Oekraïense cultuur en geplogenheden. Eén van onze allereerste Opwijkse gastgezinnen komt jullie vertellen hoe het er aan toe gaat in de praktijk en tot slot is het aan jullie om jullie vragen op ons los te laten.

Alle informatie die vanavond aan bod komt, is vanaf deze week te vinden op de gemeentelijke website, ook de presentatie van vanavond zullen jullie kunnen terugvinden onder de rubriek “Opwijk helpt Oekraïne”.

1. Soorten opvang
2. DE Oekraïense vluchteling
3. Mentaal welzijn
4. Begeleiding en integratie van de vluchtelingen
5. Praktische informatie voor de gastgezinnen
6. Getuigenis van een gastgezin
7. Buddy's gezocht
8. Hoe stel ik me kandidaat?
9. Vragen

SOORTEN OPVANG

- Kortstondige opvang bij gastgezinnen – wordt afgebouwd vanuit de federale overheid
- Duurzame opvang voor minimum 3 maanden :
 - Gastgezin (hou rekening met minimum 1 jaar!!)
 - Huurwoningen
 - Collectieve opvang
 - Nooddorpen
- Nood- of crisisopvang bij een gastgezin

De federale en Vlaamse overheid waren de afgelopen weken druk in de weer met het uitwerken van een structuur rond opvang. Tot nu ging dat vooral over crisisopvang, voornamelijk bij gastgezinnen. Waarom onze gemeente bijna geen beroep deed op het aanbod aan gastgezinnen in onze gemeente voor dergelijke crisisopvang, vertelde onze burgemeester in de inleiding.

De federale en Vlaamse overheid creëerde volgende soorten van opvangplaatsen:

1/ **kortstondige opvang voor enkele dagen tot enkele weken**, onder andere bij gastgezinnen. Dit soort opvang hebben we in onze gemeente niet nodig gehad omdat alle vluchtelingen die in Opwijk zijn aangekomen, reeds onderdak hadden vooraleer ze hier effectief waren. Dit systeem van opvang wordt momenteel afgebouwd van overheidswege.

2/ **duurzame opvang, voor minimum 3 maand**. Dit is het soort opvang dat momenteel wordt gezocht door de hogere overheden. Deze opvang kan georganiseerd worden bij gastgezinnen, in gebouwen van de lokale overheid of andere instellingen, in nooddorpen,...

Om realistisch te zijn, schatten we deze periode eerder in als zijnde 1 jaar; gezien de vluchtelingen vanuit deze opvangplaatsen een plaats moeten zoeken op de privé huurmarkt. Deze is momenteel, ook in Opwijk, zo goed als verzadigd.

Onze gemeente heeft daar nog een derde categorie aan toegevoegd:

3/ **nood- of crisisopvang**, steeds voor een beperkte periode en bedoeld als doorstroomopvang naar een meer duurzame huisvestingsplaats of als noodhuisvesting voor het geval zich een crisissituatie voordoet bij verblijf in een gastgezin of in een andere huisvestingsplaats.

Ook de **gemeente** zorgt voor huisvesting: de woning Processiestraat 20 wordt ingericht als huurwoning voor een Oekraïens gezin én als nood-/doorstroomwoning. Ook de **huisvestingsmaatschappij Providentia** bekijkt of er mogelijkheden zijn binnen hun patrimonium.

Vooraleer we nieuwe opvangplaatsen aanbieden op de huisvestingstool van de overheden, zullen we eerst de opvang van de huidige vluchtelingen in Opwijk herorganiseren: zorgen dat er geen overbewoning is, zorgen dat de huisvesting kwaliteitsvol is,...

- Het land
- Taal en alfabet
- Religie
- Rollenpatronen
- Onderwijssysteem

Oekraïne is het **grootste land van Europa** (ruim 600.000 vierkante kilometer groot) en telt een bevolking van ong. **41,3 miljoen mensen**.

Taal: er is 1 officiële taal – het **Oekraïens**, een groot deel van de bevolking spreekt ook Russisch, vooral in het oosten en in sommige centrale gebieden van het land. Een groot deel van het land spreekt een mengsel van deze 2 talen – de zogenaamd **soerzjyk**, vooral op platteland in het centrum. In het westen worden ook Roemeens, Pools en Hongaars gesproken.

Alfabet: Het Oekraïens maakt gebruik van het **cyrillisch** alfabet.

Religie: overwegend **christelijk**: 75% Oosters/oekraïens-orthodox, 8% Rooms/Oekraïens-katholiek. Joden en moslims vormen een minderheid. **Geloofsbeleving:** de bevolking is gelovig maar de meesten volgen de religie meer als traditie. Oekraïeners zijn trouwens heel erg **bijgelovig**.

De **rolpatronen** zijn overwegend **traditioneel** en de grootouders spelen een grotere rol bij de opvoeding van de kinderen dan in het Westen.

mannen en vrouwen hebben gelijke rechten

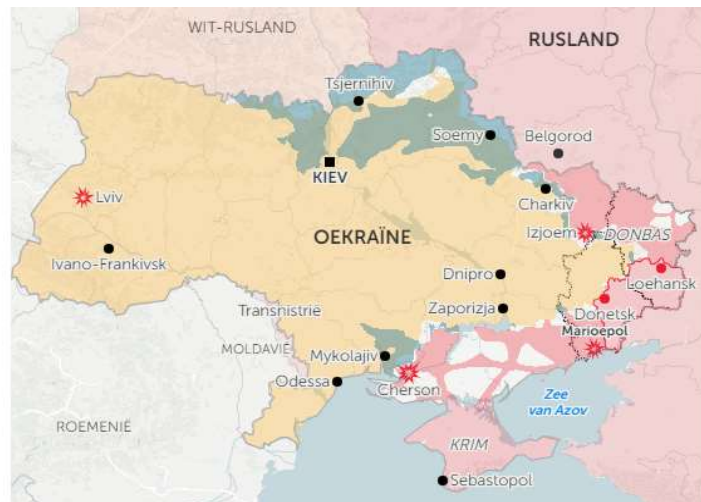
- De vrouwen krijgen opleiding en hebben vaak een hogeschooldiploma
- De meeste vrouwen blijven niet thuis als zij kinderen krijgen maar gaan blijven werken, hoewel is het zwangerschapverlof wat langer in Oekraïne dan in België. Het aantal van de kinderen in het gezin hangt meestal af van de financiële situatie. De mannen mogen ook ouderschapverlof nemen maar dit gebeurt niet veel
- Vrouwen in het leger is geen zeldzaam fenomeen

Het **onderwijssysteem**, is vergelijkbaar aan het onderwijssysteem in België

- Het conflict
- Vlucht uit echt oorlogsgebied of preventief

- Door Rusland bezet of geclaimd
- Door Oekraïne gecontroleerd
- ✶ Recente gevechten of bombardementen
- Recent door Oekraïne heroverd gebied

KAART: DE MORGEN • BRON: NATHAN RUSER

Dé Oekraïense vluchteling bestaat niet. Veel is afhankelijk van de regio van waaruit de vluchtelingen naar de rest van Europa zijn gekomen. Er is een verschil tussen het westen van Oekraïne, waar er eigenlijk nog geen oorlogsgeweld is en van waar de mensen preventief vluchten, en het oosten waar de oorlog ten volle woedt. Alle vluchtelingen hebben te kampen met trauma's, omdat ze moesten vluchten, omdat ze oorlogsgeweld hebben meegemaakt, omdat ze dierbaren hebben verloren, omdat ze hun hele hebben en houden hebben moeten achterlaten, omdat hun "thuis" is verwoest en er niets meer overblijft,...

Met deze trauma's moet je rekening houden als je vluchtelingen opvangt, naast het feit dat iedereen op een andere manier omgaat met een opgelopen trauma en dit anders verwerkt.

Welzijnsorganisaties:

- **CAW (centrum algemeen welzijnswerk)** helpt mensen met al hun vragen en problemen die te maken hebben met welzijn.
- **Solentra vzw**, een expert in psychische zorg en hulpverlening aan jonge vluchtelingen en hun gezin (oorlogstrauma's)
- **Vluchtelingenwerk Vlaanderen**: hun doel is gericht antwoorden op vragen burgers en Oekraïense vluchtelingen, in het Nederlands en het Oekraïens.

Je land ontvluchten voor oorlogsgeweld is een heftige ervaring die kan zorgen voor angst, stress, gevoelens van onrecht en machteloosheid... De verhalen van je gast(en) kunnen ook een impact hebben op je eigen gemoed of dat van je gezinsleden.

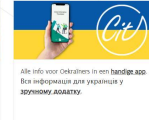
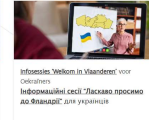
De Oekraïeners die naar ons land zijn gekomen, ontvluchten veelal zware oorlogssituaties. Ze moesten hun hebben en houden achterlaten. Sommigen onder hen zijn zwaar getraumatiseerd, door wat ze in hun thuisland of tijdens hun vlucht naar een veilig oord hebben meegemaakt.

Er zijn er tal van welzijnsorganisaties die vluchtelingen begeleiden met psychische of andere problemen zoals:

- Het **centrum algemeen welzijnswerk (CAW)** helpt mensen met al hun vragen en problemen die te maken hebben met welzijn: <https://www.caw.be/aanbod-voor-vluchtelingen-uit-oekraïne/>
- **Solentra vzw**, expert in psychische zorg en hulpverlening aan jonge vluchtelingen en hun gezin (oorlogstrauma's)
Algemene link: <https://www.solentra.be/nl/>
De **hulplijn** voor psychische steun aan Oekraïense vluchtelingen: Bel of (Whatsapp) naar een Oekraïense tolk die je dan in contact brengt met hulpverlener van Solentra +32 484 650 130 bereikbaar van maandag-vrijdag van 9-13u
Webinar voor hulpverleners: psychologische begeleiding van Oekraïense vluchtelingen:
<https://www.solentra.be/nl/nieuwsblog/webinar-voor-hulpverleners-psychologische-begeleiding-van-oekraïense-vluchtelingen/>
Webinar voor gastgezinnen: psychologische steun voor Oekraïense vluchtelingen:
<https://www.solentra.be/nl/nieuwsblog/webinar-voor-gastgezinnen-psychologische-steun-oekraïense-vluchtelingen/>
- **Vluchtelingenwerk Vlaanderen**: hun doel is gericht antwoorden op vragen burgers en Oekraïense vluchtelingen over het verblijf, opvang, huisvesting, toegang tot onderwijs,... in het Nederlands en het Oekraïens: <https://vluchtelingenwerk.be/infolijn>, elke dag van 9u tot 12u30
Nederlands/Engels 02 225 44 11
Oekraïens 02 255 44 21

Oekraïne: meertalige ondersteuning

Op deze pagina vind je Inmeertalige ondersteuning aan zowel lokale besturen, organisaties en burgers die Oekraïense vluchtelingen opvangen als aan deze vluchtelingen zelf. Klik hieronder door naar onder meer informatie over verblijfsmogelijkheden, inburgering, taal, verbinding en participatie. We werken deze pagina regelmatig bij.

De integratie van een nieuwkomer is een gedeelde verantwoordelijkheid van ons allemaal, met een belangrijke rol voor:

- **Maatschappelijk werkers** van de gemeente
- **Agentschap Integratie en Inburgering** :
zeer interessante website die continu wordt bijgewerkt:
<https://www.integratie-inburgering.be/oekraïne>:
 - Folders met info over Vlaanderen
 - Infosessies en webinars
 - App: <https://integratie-inburgering.be/cit>

**integratie voor tijdelijk ontheemden
is een recht en geen plicht**

De integratie van een nieuwkomer is gedeelde verantwoordelijkheid.

De begeleiding en ondersteuning van de vluchtelingen en gastgezinnen gebeurt door:

- Gemeentebestuur = **sociaal team / maatschappelijk werkers**: alle Oekraïense gezinnen krijgen 1-op-1 begeleiding van een maatschappelijk werker en ondersteuning van onze verbindingssambtenaar
 - **Agentschap integratie en inburgering** voert het **Vlaams integratiebeleid** uit
- Het AGII heeft een zeer interessante website en app **CIT - Crisis Information Translated** met informatie over Vlaanderen, ook in het Oekraïens, webinars en online infosessies. AGII organiseert ook een **webinar** met tips om zorg te dragen voor het mentale welzijn van jezelf en je huisgenoten.

<https://www.integratie-inburgering.be/nl/webinar-mentaal-welzijn-gastgezinnen-en-gasten>

Opgelet: integratie voor tijdelijk ontheemden is een recht en geen plicht, dit wil zeggen dat ze bv niet verplicht zijn om de Nederlandse taal te leren, al zijn er wel veel Oekraïense vluchtelingen die gretig taallessen volgen.

- Engagement van het gastgezin
- Leefcomfort en communicatie
- Woonkwaliteit
- Kost en inwoon
- Extra aandachtspunten
- Fijn om weten

Het volgend onderdeel behandelt praktische informatie voor de gastgezinnen, verschillende aspecten die van belang zijn voor het gastgezin komen aan bod.

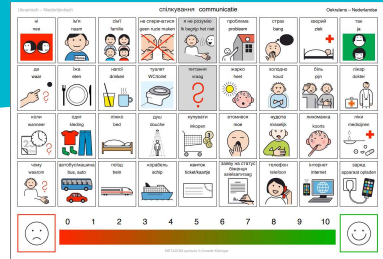
- Niet louter onderdak, maar warme thuis
- Vervullen van de rol van buddy, samen met de verbindingssambtenaar en de maatschappelijk werkers van de gemeente

Vluchtelingen opvangen betekent niet enkel onderdak aanbieden, het gaat verder dan dat.

Het is de bedoeling dat een gastgezin ook fungeert als buddy en de vluchtelingen samen met de maatschappelijk werker begeleidt bij allerlei administratieve procedures, wegwijs maken in de gemeente.

- **Taalbarrière** – handige tip: Google Translate – Teleportel
- **Comfortabel leven** voor zowel onthaalgezin als gasten
- Zorg voor voldoende **privacy** voor iedereen
- Voorzie de nodige **basisbehoeften**, zoals een aparte kamer, bed, bedlinnen, verwarming, internet en gebruik van keuken en badkamer.
- **Vertrouwen**: je gasten moeten kunnen thuisblijven als je er zelf niet bent
- **Goede afspraken** maken goede vrienden

De allereerste struikelblok wanneer je Oekraïense vluchtelingen in huis hebt is: **communicatie**. Door de taalbarrière is het niet altijd makkelijk om zelfs gewoon alledaagse gesprekken te voeren. Een vertaaltoepassing op je telefoon kan handig zijn, maar het blijft moeilijk communiceren en vraagt veel energie. Er worden Nederlandse lessen georganiseerd voor de vluchtelingen maar om een basisgesprek in het begin te vergemakkelijken kan je universele pictogrammen gebruiken, deze zijn beschikbaar bij onze sociale dienst of online bij het agentschap integratie en inburgering. Ook de online toepassing Google Translate of Teleportel is handig – online taalondersteuning voor Oekraïense vluchtelingen, gastgezinnen en buddy's.

Comfortabel leven voor zowel onthaalgezin als gasten:

Een minimum aan luxe moet voorhanden zijn, gescheiden sanitair, keuken,... is geen must, maar maakt de situatie meer leefbaar

Belangrijk is dat je rekening houdt met de noden van het gezin dat je opvangt, dat je hen **de privacy** en de tijd gunt die ze nodig hebben.

Daarom is het ook belangrijk dat je hen voldoende ruimte kan bieden. Het **minimum** dat moet voorzien worden is een aparte kamer, bed, bedlinnen, verwarming, internet en gebruik van keuken en badkamer. Bij langdurig verblijf is het voor alle partijen trouwens belangrijk dat je niet permanent in mekaars weg zit of loopt. Je gasten moeten kunnen thuisblijven als je er zelf niet bent, je moet hen de sleutel van je woning durven toevertrouwen. Als je zelf op reis gaat, moet je je huis in hun handen durven geven en dat is niet altijd eenvoudig. Een wederzijds vertrouwen is nodig, maar of dit er is/zal zijn, is moeilijk op voorhand in te schatten. Ook de eerste dagen is dit moeilijk te duiden. Het is pas als een gezin langer bij je verblijft, als je elkaar en elkaars gewoontes beter leert kennen, dat ergernissen of gelijkenissen naar boven komen. Daarom is het belangrijk om van bij het begin **goede afspraken** te maken, over alledaagse zaken zoals gebruik van de keuken, badkamer, gewoontes die je zelf als gezin hebt.

Versoepeling maar onder voorwaarden:

- huisvesting in **woningen**
 - zelfstandige woningen (eengezinswoning, appartement, studio)
 - niet-zelfstandige woningen (kamers in kamerwoningen, studentenkamers)
- **afwijkende normen** = huisvesting van tijdelijk ontheemden uit Oekraïne
- geen veiligheids- of gezondheidsrisico's: geen onbewoonbaarheid / overbewoning

Het is belangrijk dat de woning waarin vluchtelingen worden gehuisvest, of het om opvang bij een gastgezin of om zelfstandige opvang in een huurwoning gaat, zich in degelijke toestand bevindt. Om de woonkwaliteit te beoordelen en na te kijken of aan de door Wonen Vlaanderen vastgestelde eisen is voldaan, schakelen wij de deskundige hulp in van de gemeentelijke woonconsulent en van de technisch adviseur van 3Wplus:

Inzake huisvesting voor Oekraïense vluchtelingen zijn de woningkwaliteitsvereisten versoepeld. Dit wil echter niet zeggen dat alle gebouwen en ruimten zo maar in aanmerking komen en kunnen worden gebruikt voor de opvang van vluchtelingen:

Het moet gaan over huisvesting in woningen. Dit kunnen zijn:

- zelfstandige woningen (eengezinswoning, appartement, studio) Een woning waar één alleenstaande of één gezin tijdelijk verblijft, wordt beschouwd als een zelfstandige woning;
- niet-zelfstandige woningen (kamers in kamerwoningen, studentenkamers). Een woning waarin verschillende gezinnen of verschillende alleenstaanden samen verblijven, wordt beschouwd als een kamerwoning.

De afwijkende normen zijn alleen van toepassing met het oog op de huisvesting van tijdelijk ontheemden uit Oekraïne. De afwijkingen stoppen dus als het tijdelijk beschermingsstatuut stopt. Afwijkingen enkel mogelijk op categorie I en enkele van categorie II (energetische prestaties, licht, lucht, oppervlakte, ...). De woningen mogen geen veiligheids- of gezondheidsrisico's vertonen. Onbewoonbaarheid en overbewoning zijn in geen geval toegestaan. De woning mag niet op de inventaris van ongeschikt en onbewoonbaar verklaarde woningen staan en/of op de lijst van herstellenvorderingen van de Vlaamse Wooninspectie staan

Het is wel mogelijk om af te wijken van de bezettingnorm. Dat is de norm die bepaalt voor hoeveel personen een woning geschikt is. De bezettingnorm mag nooit in die mate worden overschreden dat er sprake is van overbewoning.

Wanneer is een onderzoek van een technisch adviseur aangewezen?

- Stabiliteit dak en muren = grote scheuren
- Vocht of schimmel aanwezig
- Verouderde elektriciteitskast
- Kookplaat op gas (niet: kookplaat op elektriciteit)
- Verwarming gaskachels (niet: radiatoren)
- Rookmelders niet aanwezig
- Geen trapleuningen/borstweringen aanwezig
- Geen gootsteen aanwezig
- Geen bad/douche/wc aanwezig
- Geen natuurlijk licht in woonkamer/slaapkamer
- Geen ventilatie in woonkamer / slaapkamer
- Geen borstwering aan lage ramen

Vragen over woonkwaliteit -> gemeentelijke woonconsulent

Wanneer is een onderzoek van een technisch adviseur aangewezen?

- Stabiliteit dak en muren = grote scheuren
- Vocht of schimmel aanwezig
- Verouderde elektriciteitskast
- Kookplaat op gas (niet: kookplaat op elektriciteit)
- Verwarming gaskachels (niet: radiatoren)
- Rookmelders niet aanwezig
- Geen trapleuningen/borstweringen aanwezig
- Geen gootsteen aanwezig
- Geen bad/douche/wc aanwezig
- Geen natuurlijk licht in woonkamer/slaapkamer
- Geen ventilatie in woonkamer / slaapkamer
- Geen borstwering aan lage ramen

Meer informatie: <https://www.wonenvlaanderen.be/lokale-besturen/opvang-vluchtelingen-oekra%C3%AFne>. Twijfel je of je woning in orde is? Neem contact op met de gemeentelijke woonconsulent via woonloket@opwijk.be of 052 36 51 46 - <https://www.opwijk.be/woonloket-2>

Kosten van de opvang:

Van zodra vluchtelingen leefloon of inkomsten ontvangen, kan je een vergoeding vragen aan het gezin dat je opvangt -> niet verplicht, wel aan te raden

Conform de richtlijnen vanuit Vlaanderen bedraagt deze vergoeding:

• inclusief kosten en lasten:

	alleenstaande persoon	persoon met gezinslast	samenwonende persoon
zelfstandige woning	438 euro	591 euro	292 euro
kamer	219 euro	296 euro	146 euro

Model huur- of opvangovereenkomst tussen gastgezin en vluchtelingen

- = onderlinge afspraken en eventuele vergoeding worden vastgelegd
- = modellen beschikbaar in Nederlands en Oekraïens
- = niet verplicht, wel aan te raden
- = lokaal bestuur geen betrokken partij

Als je extra personen in huis neemt, ga je als gastgezin ook meer geld uitgeven, aan voeding, energie, gebruiksgoederen... Met de algemeen stijgende prijzen is dit niet evident.

Leven in België is een heel stuk duurder dan in Oekraïne en de vluchtelingen moeten hieraan wennen. Wanneer ze zelfstandig wonen, moeten ze alle kosten zelf dragen. Bovendien zijn er vluchtelingen die niet in een gastgezin worden opgevangen maar in een huurwoning wonen en zijn er ook er in België heel wat mensen die het financieel moeilijk hebben en die met een beperkt loon moeten rondkomen.

Daarom is het belangrijk dat ze bijdragen aan de woon- en leefkost en een deel van hun loon of leefloon afstaan aan het gastgezin.

Als er geen sprake is van een vergoeding aan het gastgezin, zal ons sociaal team de vluchtelingen aansporen om dat bedrag te sparen. Ze zullen dit in de toekomst nodig hebben, eens ze op eigen benen staan.

Je kiest zelf of je een **vergoeding** wil vragen, maar we raden het wel aan.

We raden aan om vanaf de start van de opvang te werken met een **gebruiksovereenkomst** tussen het gastgezin en de vluchteling(en). Met deze gebruiksovereenkomst leggen jullie een aantal afspraken en (als je hiervoor kiest) de vergoeding vast.

Modellen zijn beschikbaar in het Nederlands en Oekraïens.

Meer informatie: <https://www.wonenvlaanderen.be/lokale-besturen/u-stelt-een-zelfstandige-woning-een-kamer-ter-beschikking>. Richtlijnen en bedragen zijn ook beschikbaar vanuit Vlaanderen, zowel inclusief kosten en lasten als exclusief.

Nota: Het gemeentebestuur is geen betrokken partij en komt niet tussen.

Verplichtingen waar een gastgezin moet aan voldoen:

- Toestemming eigenaar van de woning (indien je zelf huurder bent)
- Melding omgevingsloket (tijdelijke bijkomende woongelegenheid)
- Attest goed gedrag en zeden van elke meerderjarige uit het gastgezin

- **Toestemming eigenaar:** indien je zelf huurder bent van het pand waar je vluchtelingen onderdak wil bieden, moet je de toestemming hebben van de eigenaar (onderhuur!)
- **Melding omgevingsloket:** tijdelijke huisvesting van vluchtelingen en noodopvang van gezinnen bij particuliere gezinnen moet je melden bij je gemeente.
https://omgeving.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/Opvang%20vluchtelingen%20Oekra%C3%AFne_30032022.pdf
- **Attest goed gedrag en zeden:** Om als gastgezin te kunnen fungeren, is het sinds kort ook verplicht om een attest van goed gedrag en zeden af te leveren aan de gemeente. Deze regel is ingesteld door minister van binnenlandse zaken Annelies Verlinden, als minimale screening van het gastgezin.

- Kan ik kiezen wie ik opvang?
- Worden de vluchtelingen ingeschreven op mijn adres?
- Hoe zit het met de verzekering?
- 3% Xtra-korting voor gastgezinnen bij de food formules van Colruyt Group

Kan ik kiezen wie ik opvang?

JA! We houden rekening met je voorkeur qua gezinsvorm (alleenstaande, koppel, kinderen/geen kinderen). Elke match wordt eerst met jou besproken en gaat enkel door met jouw akkoord.

Worden vluchtelingen ingeschreven op mijn adres?

Ja, MAAR

- Zij worden geregistreerd als apart gezin ('code06')
- Geen invloed op uitkeringen en pensioenen van onthaalgezin
- Geen invloed op gezinssamenstelling

Verzekering:

Wanneer je tijdelijk vluchtelingen huisvest is in principe geen uitbreiding van je brandverzekering van je woning nodig. Je checkt dit best bij je eigen verzekeringsmaatschappij. Het is sowieso aangeraden om te melden dat je tijdelijk onderdak biedt aan vluchtelingen zodat je verzekeringsmaatschappij weet dat er extra personen bij jou wonen.

Ook op je familiale polis heeft dit in principe geen impact. Mocht je geen familiale polis hebben afgesloten, is het aangeraden dat je er wel eentje afsluit als je tijdelijk vluchtelingen huisvest in je eigen woning, uit voorzorg. De kostprijs van een dergelijke polis is bij elke verzekeringsmaatschappij verschillend, normaliter is dit maximum 110 euro per jaar.

3% xtra-korting : aanmelden op [Mijnxtra.be/gastgezin](https://mijnxtra.be/gastgezin)

Een buddy is een geëngageerde inwoner van onze gemeente die

- de vluchtelingen helpt met allerlei administratieve taken zoals:
 - het openen van een bankrekening
 - een afspraak maken bij het bestuur
 - de aansluiting bij een ziekenfonds regelen
- een Oekraïens gezin wegwijs maakt in onze gemeente:
 - Waar zijn welke supermarkten?
 - Hoe werkt het openbaar vervoer?
- hen de weg helpt vinden naar diverse organisaties die hulp aanbieden (psychologische hulp, huisvesting....)

Misschien zijn jullie geschrokken van al wat komt kijken bij de opvang van vluchtelingen en zien jullie dit niet langer zitten. Dat wil niet zeggen dat jullie ons niet kunnen helpen, want we zijn ook op zoek naar buddy's en huurwoningen.

Wat is een buddy en wat doet een buddy?

Een buddy is een inwoner van onze gemeente die een vertrouwenspersoon wordt van het gezin vluchtelingen.

Taken van een buddy:

- Helpen met allerlei **administratieve taken** zoals
 - het openen van een bankrekening
 - Een afspraak maken bij het bestuur
 - De aansluiting bij een ziekenfonds regelen
- Een Oekraïens gezin **wegwijs maken in onze gemeente**:
 - Waar zijn welke supermarkten
 - Hoe werkt het openbaar vervoer
- Hen de weg helpen vinden **naar diverse organisaties die hulp aanbieden** (psychologische hulp, huisvesting....)

Hoe kan ik me kandidaat stellen?

Kandidaat voor:

- Buddy
- Korte noodopvang van vluchtelingen
- Duurzame opvang van vluchtelingen

-> invullen e-form: www.opwijk.be/gastgezinnen

Kandidatuur schrappen?

-> via vluchtelingen@opwijk.be

Op onze gemeentelijke website staat een e-form waar je kan kiezen welke hulp je wil aanbieden: buddy, kortstondige of duurzame opvang: www.opwijk.be/gastgezinnen.

Heb je **vragen**? De meeste informatie vind je terug op en via de gemeentelijke website: <https://www.opwijk.be/oekraine-info>.
Neem je toch graag **contact** op met de gemeentelijke crisiscoördinatoren, dat kan via: vluchtelingen@opwijk.be.

Bedankt voor jullie warm hart!

